

Защити растенията - съхрани живота

Автор(и): Растителна защита
Дата: 18.01.2025 Брой: 1/2025

На 16 януари 1896 г. цар Фердинанд издава указ за обнародване на Закон за борба с филоксерата по лозата. Това събитие слага началото на организираната на държавно ниво растителна защита в нашата страна.

Под мотото “Защити растенията - съхрани живота” се проведе научна конференция в рамките на тържеството, посветено на професионалния празник на агрономите по растителна защита в България, чийто домакин беше Аграрния университет, отбелязващ своята 80-годишнина през настоящата година.

Снимка© Аграрен университет – Пловдив

Знаковата зала № 7 на Факултета по растителна защита и агроекология в Пловдив събра пъстра аудитория. Тук бяха изтъкнати учени, преподаватели, администратори, агрономи, представители на бизнеса и студенти. Празникът беше уважен и от двама бивши министри на земеделието и горите - проф. Христо Бозуков и проф. Димитър Греков.

Поздравление към авторитетното присъствие в залата поднесе доц. д-р Боряна Иванова, ректор на Аграрния университет в Пловдив.

Доц. д-р Боряна Иванова, ректор на Аграрния университет в Пловдив, Нели Йорданова - ген.директор на АРИБ (Асоциация Растителнозащитна индустрия - България) и доц. д-р Йорданка Карталска, декан на Факултет по растителна защита и агроекология, снимка© Аграрен университет – Пловдив

Днес, заяви доц. Иванова, световното земеделие решава съдбата на човечеството. В условия на несигурна и променяща се климатична и фитосанитарна среда, когато населението на планетата наближава 9 млрд., а обработваемата земя намалява, земеделието е поставено пред безалтернативна дилема - трябва да произвежда устойчиво и сигурно качествена продукция на разумни цени. В тази глобална мисия агрономите по растителна защита имат ключова позиция за запазване здравния статус на растенията в сложния механизъм на хранителната верига.

Българската земеделска наука, българското земеделско образование, българските агрономи, възпитаници на Факултета по растителна защита и агроекология, участват активно в третата "зелена революция", която е в ход на Стария континент. Тази широкоформатна трансформация включва радикални промени във философията на растителната защита. Генерират се нови идеи, технологични пробиви, стратегии за спазване на високи екологични и здравни норми.

проф. д-р Румен Томов, декан на Агрономическия факултет в Лесотехническия университет, София, снимка© Аграрен университет – Пловдив

Приветствия по повод празника отправиха и някои от официалните гости на събитието, сред които бяха проф. д-р Румен Томов, декан на Агрономическия факултет в Лесотехническия университет, София, доц. Петър Николов от Българската асоциация за растителна защита, Божидар Петков от Асоциацията за биологична растителна защита и органично торене и Нели Йорданова, директор на Асоциация растителнозащитна индустрия България.

В информационния формат, който следва, публикуваме кратки части от тематичните доклади в научната конференция. Авторите им се съгласиха да предоставят на нашите читатели подробности по въпросните теми с адрес новите регулации на ЕС в растителната защита.

Доц. д-р Йорданка Карталска, декан на Факултет по растителна защита и агроекология

Тема:" Приложение на полезни микроорганизми в растителната защита"

"Зелената сделка" на ЕС предвижда до 2030 г. в РЗ на Общността да бъдат намалени с 50% химичните продукти. Алтернативата? Биопестициди на база микроорганизми - бактерии, вируси, дрожди, биохимични продукти (напр. калиев карбонат), СМО - синтетични микробни общности. В тази връзка в сила е нов Регламент на ЕС - 1438/22 г. Дефинирана е разликата между химични продукти и биопестициди. Една от ключовите цели на новия регламент е биопестицидите да достигат по-бързо до пазарите и да бъдат сведени до минимум рисковете от използването им.

Проф.д-р Румен Томов, декан на Агрономически факултет на ЛТУ в София.

Тема: Инвазивни безгръбначни видове, заплашващи земеделието между два регламента на ЕС: Регламент ЕО/1143/2014 Инвазивни видове и Регламент ЕО/2031/2016 Карантинни вредители

Земеделието е основен фактор за пренасяне на земеделски и декоративни растения, неприятели, полезни организми и микробни биоагенти. Стройна дефиниция за пренасяне: изпускане (бягство от контролираната среда), транспорт на замърсени стоки, транспорт на случайно попаднали

организми. Магистралите са основен източник за пренос на инвазивни вредители (семена, патогени, неприятели).

Важно е да се знае за бъдещи заплахи и ранното им откриване:

Новозеландски плосък червей. Хищник, който изяжда другите червеи - на първо място дъждовния червей, особено важен за земеделието!

Как се пренася? С почва, луковици, разсади.

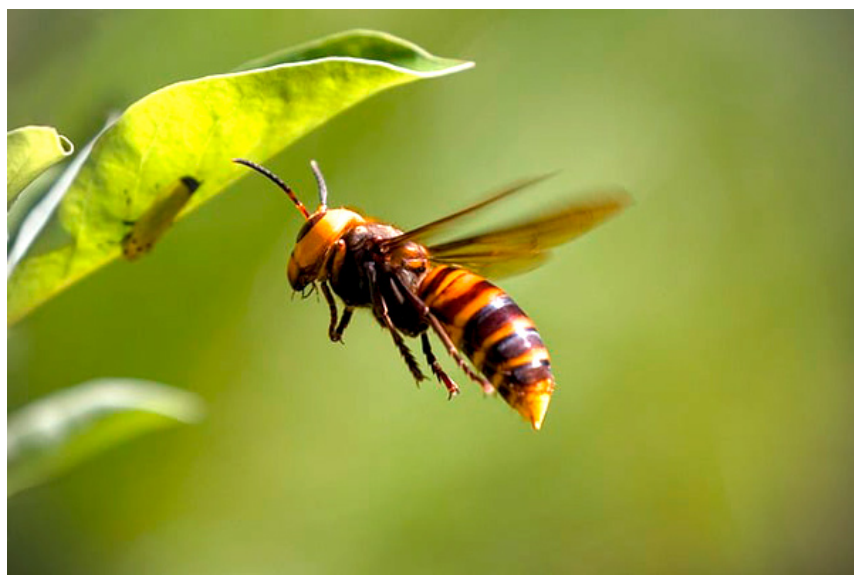
Инвазивни мравки:

Червена огнена мравка - агресивна. Атакува и хора при контакт. Регистрирана в Италия - Сицилия. Вреди в зеленчуковите култури и декоративните растения. Този неприятел, според ентомолозите, ще се окаже едновременно инвазивен и карантинен.

Тропична огнена мравка - "засечена" в Нидерландия. Ще рече: чакаме я в България!

Черна огнена мравка

Малка огнена мравка - един от 100-те най-опасни инвазивни видове в света. Забелязана е в Южна Франция.

Азиатски стършел - убива пчелите! През 2024 г. е намерен в Чехия. Прогноза: може да бъде пренесен със стоки, които не са обект на фитосанитарен контрол.

Инвазивните видове, чиято активност и непредсказуемост се повишава с промените на световния климат, са обект на изучаване на т.нар. Гражданска наука.

Франческа Идрау, ген.директор на АРИГ(Асоциация Растителнозащитна индустрия - Гърция) и Нели Йорданова - ген.директор на АРИБ(Асоциация Растителнозащитна индустрия - България)

Тема: Иновативен дигитален инструмент в подкрепа на новото законодателство на ЕС и модерното земеделие.

Предстои въвеждането на нов Регламент за етикетиране на продукти за растителна защита (ПРЗ), който ще замени Регламент ЕС 547/2011. В момента вече е подготвен новият проект на Регламент, който ще бъде обсъден на 3.02.2025 г. Предвижда се въвеждането му на 1.01.2026 г.

Опасенията на CropLife Europe (Европейска асоциация за растителна защита) е, че аналоговите етикети нямат достатъчна яснота, цветната схема на етикетите е трудно разбираема, а пиктограмата за опасността/безопасността на пчелите също е проблематична.

В началото на април 2024 г. Европейската асоциация за защита на културите (CropLife Europe) обяви стартирането на AgriGuide, иновативен дигитален инструмент, предназначен да оптимизира събирането на данни за конвенционални и биопестициди. Спонсориран от CropLife Europe, инструментът има за цел да опрости сложните разпоредби, пред които са изправени фермерите, да намали административната тежест и да подобри безопасността и екологичната устойчивост на селскостопанското производство.

Пилотната платформа се въвежда най-напред в Германия, Италия и Румъния. Целта е **AgriGuide** да бъде въведена във всички страни на ЕС. За целта 27-те държави са групирани в групи, които са сформирани на бази: степен на интензитет на земеделското производство, неговия профил, манталитет и др. България е в група с Гърция, Кипър, Словения и Хърватска. Всяка държава формира работна група и национален координатор. АРИБ е българският координатор.

Новото приложение за растителна защита „AgriGuide“ включва приложение за смартфон и уеб. Така AgriGuide обединява цялата информация, която фермерите трябва да знаят за правилната и устойчива употреба на продукти за растителна защита.

Дигитализацията в растителната защита ще е част от общоевропейска база данни, с помощта на която земеделците ще могат да прилагат безопасно и в съответствие със законовите разпоредби за употреба на продукти за растителна защита, без да се занимават с търсене на документи и регламентации в областта.

Ето как работи AgriGuide: В първата фаза фермерите ще получават цялата необходима информация за прилагане на растителна защита чрез сканиране на етикета на продукта. След това AgriGuide ще им предостави инструкции за приложение, специфични за културата, която отглеждат. Потребителят получава информация за условията, при които избраният продукт за растителна защита може да се прилага за конкретното му поле. В допълнение, AgriGuide ще поддържа в бъдеще данни за употребата на продукти за растителна защита, като по този начин ще се подкрепя „електронното записване“ на употребата на продукти за растителна защита, изисквано от Комисията на ЕС. За тази цел оперативната съвместимост с информационните системи за управление на фермите (FMIS) и машините трябва да се осъществи чрез интерфейс. Всички събрани данни обаче остават собственост

на фермера. AgriGuide е безплатен за използване и ще бъде достъпен за всеки, който се интересува от следващата година. От 2025 г. приложението и уеб инструментът AgriGuide ще бъдат достъпни за всички фермери в Германия.

Още по темата:

129 години растителнозащитна дейност в България